



Omgevingsprogramma Eiland van Maurik

Beeldvormende Raad, 6 januari 2026, Eiland van Maurik

Introductie en Aanleiding

Startnotitie en doel



Basis voor besluitvorming

De startnotitie vormt de fundamenteën voor beslissingen door het College over toekomstige gebiedsontwikkelingen.



Helderheid en kaders

Dit document biedt duidelijke kaders voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in het gebied.



Balans natuur en economie

Er wordt een transparant traject gestart om belangen van natuur, recreatie en economie zorgvuldig af te wegen.

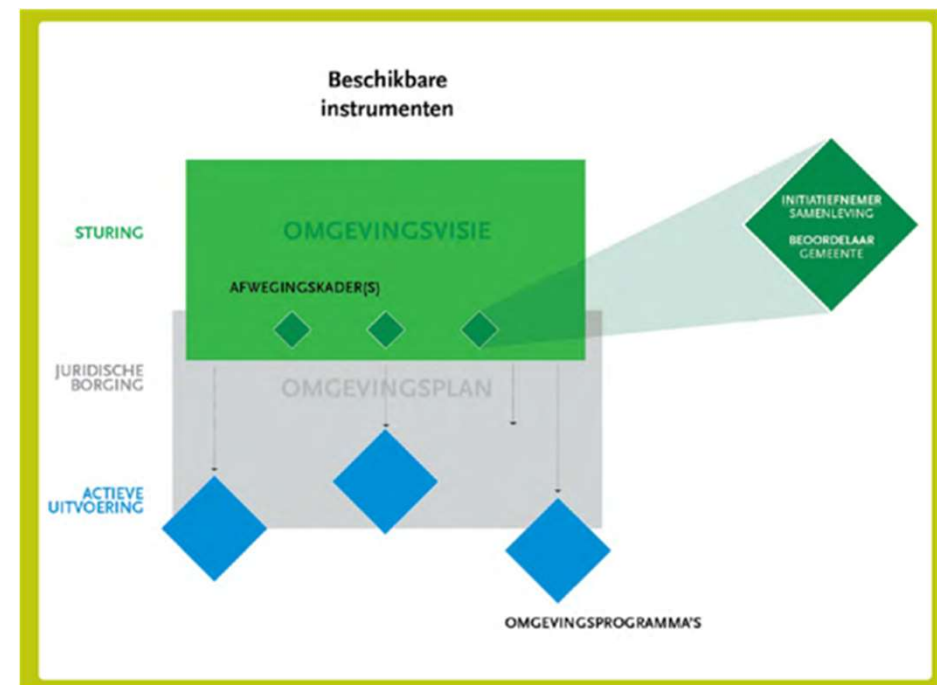


Vorbereiding op scenario's

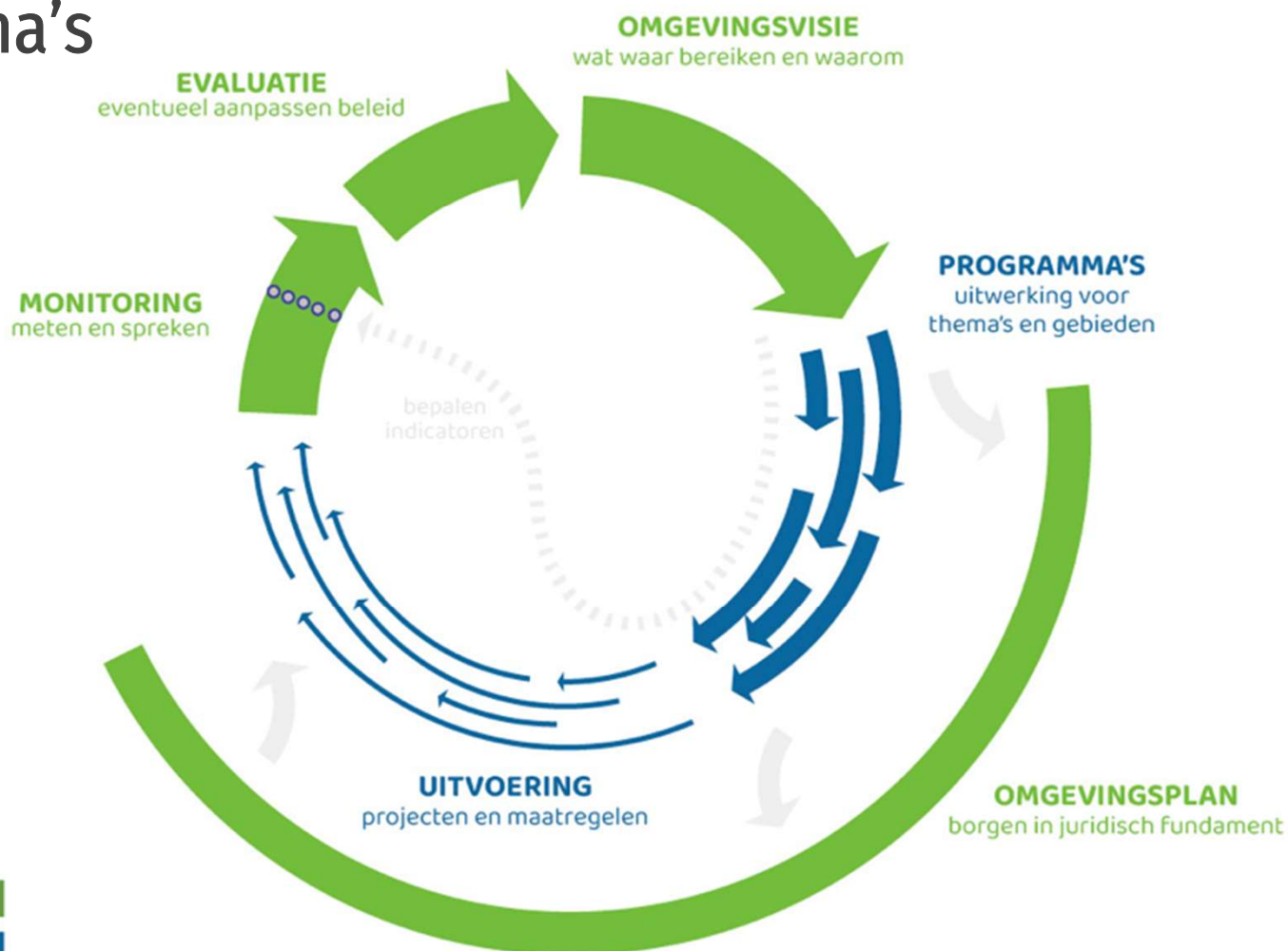
De startnotitie legt de basis voor toekomstige scenario's die met betrokkenen besproken worden.

Het omgevingsprogramma

- Hoe zorgen we ervoor dat de doelstellingen die in de omgevingsvisie staan, ook daadwerkelijk gehaald worden?
- De maatregelen die daarvoor nodig zijn, worden beschreven in een **omgevingsprogramma**.
- Maatregelen kunnen projecten zijn of een uitwerking van beleid.



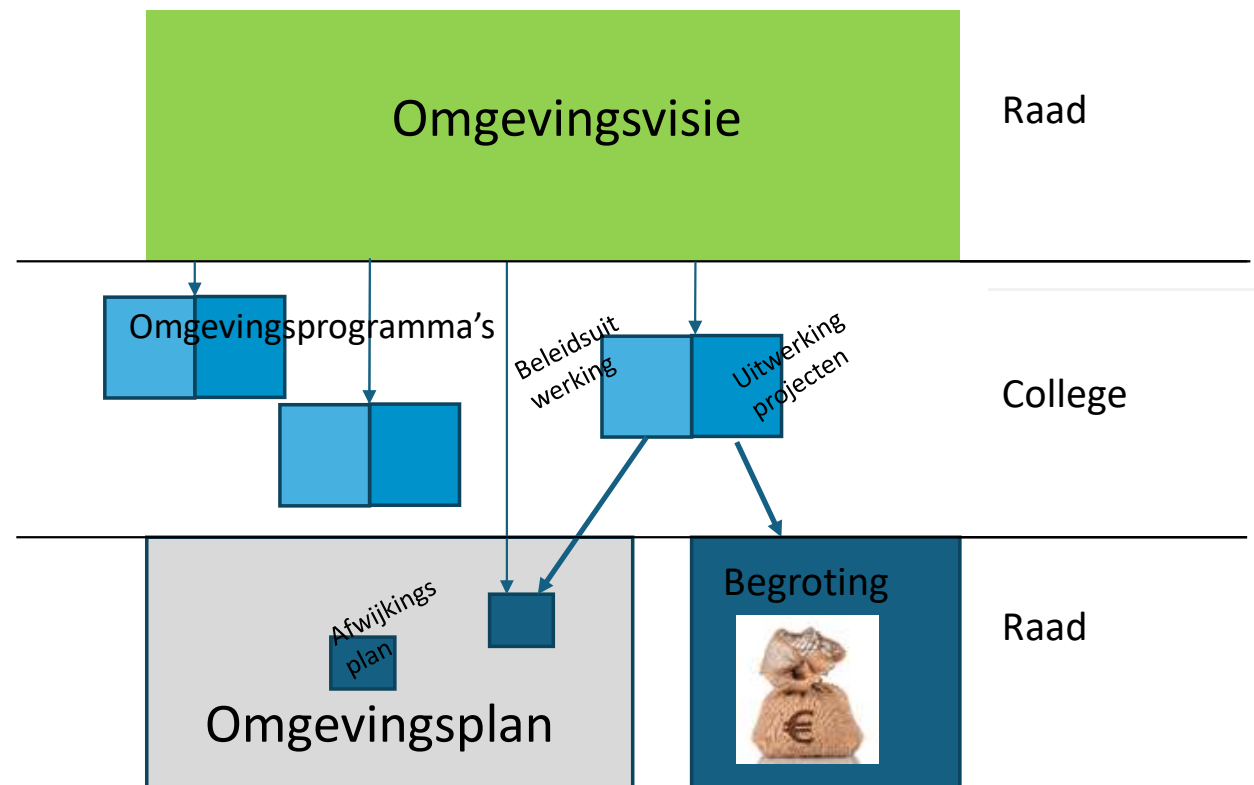
Plek van omgevingsprogramma's in de beleidscyclus



Raad

College

Rol van college en raad bij opstellen omgevingsprogramma's



- College stelt omgevingsprogramma's vast
- Raad stuurt:
 - Via omgevingsvisie
 - Via begroting
 - Via vaststellen omgevingsplannen incl. afwijkingsplannen

Belang en Doelstellingen

Topografisch



Bron google maps)

Plangrens van het gebiedsprogramma Eiland van Maurik



Luchtfoto



Belang voor de gemeente

Transparant en overzichtelijk proces

De gemeente start een helder proces om toekomstige ontwikkelingen duidelijk te beoordelen en willekeur te voorkomen.

Bescherming van natuur en landschap

Het proces draagt bij aan het behoud van natuur en landschap binnen het Natura 2000gebied en de waterveiligheid.

Draagvlak en conflicten voorkomen

Duidelijke spelregels creëren begrip en voorkomen conflicten tussen ondernemers, inwoners en organisaties.

Ondersteuning van gemeentelijke ambities

Het programma sluit aan bij omgevings- en recreatievisie voor gezondheid, natuur en leefomgeving.



Doel van het omgevingsprogramma

Kader voor nieuwe ontwikkelingen

Het programma schetst een duidelijk kader voor toekomstige ontwikkelingen met langetermijn zekerheid voor betrokkenen.

Bescherming van natuur en water

Belangrijkste pijlers zijn natuuren landschapsbescherming samen met het waarborgen van waterveiligheid.

Recreatie en maatschappelijke trends

Het programma stimuleert duurzame recreatie en Natuurbeleving aansluitend op hedendaagse maatschappelijke behoeften.

Participatie en balans

Samenwerking met inwoners en ondernemers zorgt voor een breed gedragen visie en balans tussen ontwikkeling en behoud.



Proces en Huidige Situatie

Procesaanpak

Fase 1: Startnotitie vaststellen

In deze fase wordt de startnotitie opgesteld en vastgesteld door het College, waarmee het proces formeel begint.

Fase 2: Scenario uitwerking

Verschillende toekomstscenario's voor het Eiland van Maurik worden uitgewerkt en besproken met diverse belanghebbenden.

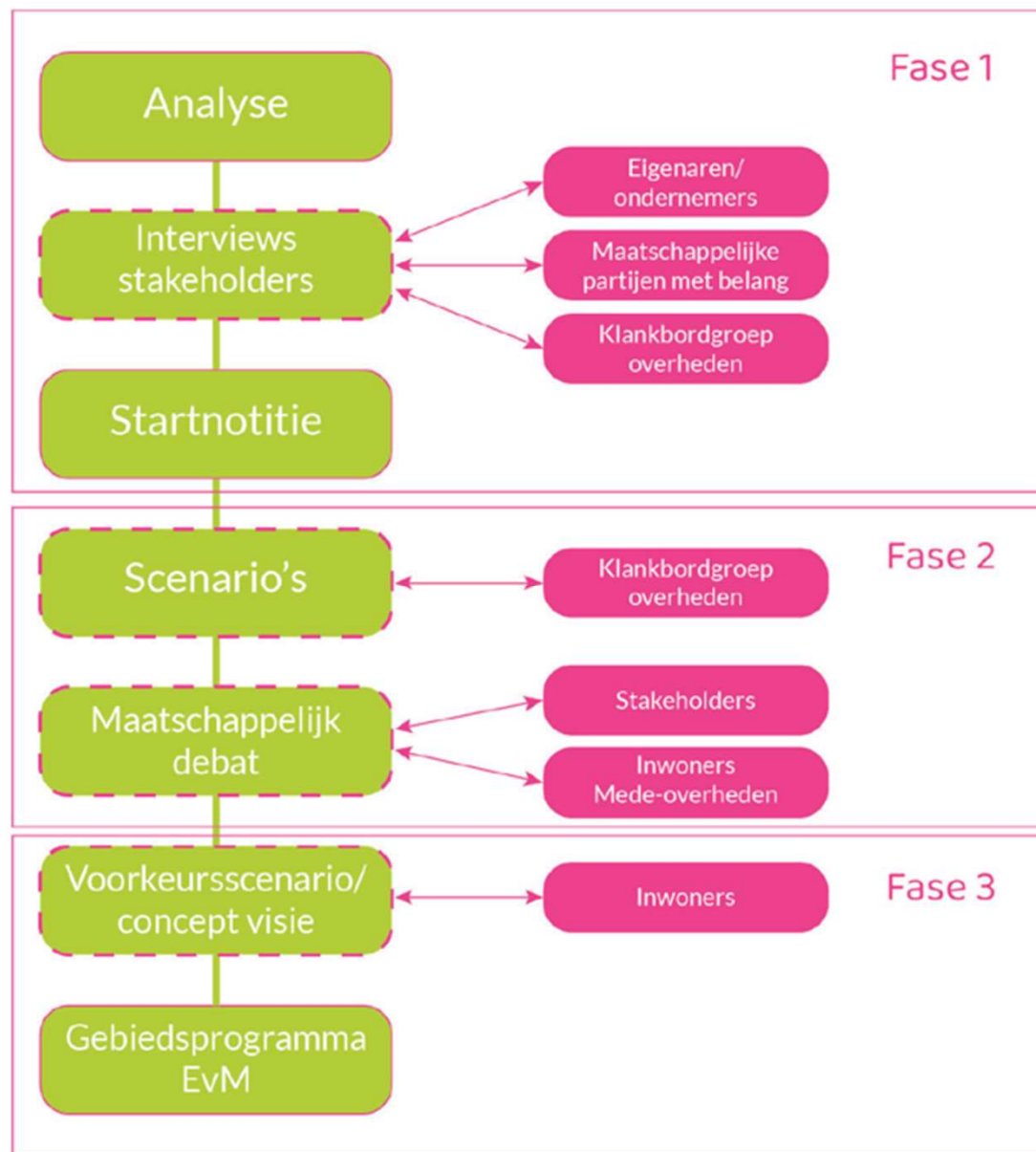
Fase 3: Voorkeurscenario kiezen

Er wordt een voorkeurscenario gekozen en gepresenteerd aan alle betrokken partijen om draagvlak te creëren.

Participatief en transparant proces

Het proces is open en betrokken, gericht op het zorgvuldig afwegen van belangen en het voorkomen van conflicten.





Gesprekspartners

- Dijkwacht - Belang van de omwonenden
- Milieuwerkgroep Buren - Belang van de natuur
- Rijkswaterstaat - Rivierkundig belang en regelgeving
- Bureau Stroming – Ecologische en rivierkundige kennis
- Uiterwaarde - Gebiedsexploitatie en beheerbelang
- Vakantiepark Eiland van Maurik - Ondernemen op het eiland
- EVM19 - Van der Valk International - Ondernemen op het eiland



Huidige situatie en kenmerken

Recreatieve functies

Het eiland biedt diverse recreatieve faciliteiten zoals vakantieparken, jachthavens, dagstranden en evenementenlocaties aan bezoekers.

Ecologische waarde

Natura2000 gebieden, weidevogelgebieden en ganzenrustgebieden zorgen voor een waardevol en biodivers ecosysteem op het eiland.

Landschap en waterafvoer

Het open landschap met oude geulen, ooibossen en kwelzones waarborgt een goede waterafvoer en biodiversiteit in het gebied.

Knelpunten en integrale aanpak

Verkeersdrukke op toegangswegen vraagt om een integrale benadering van recreatie, natuur en infrastructuur in het omgevingsprogramma.

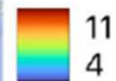


Recreatiefuncties op en rond het Eiland van Maurik

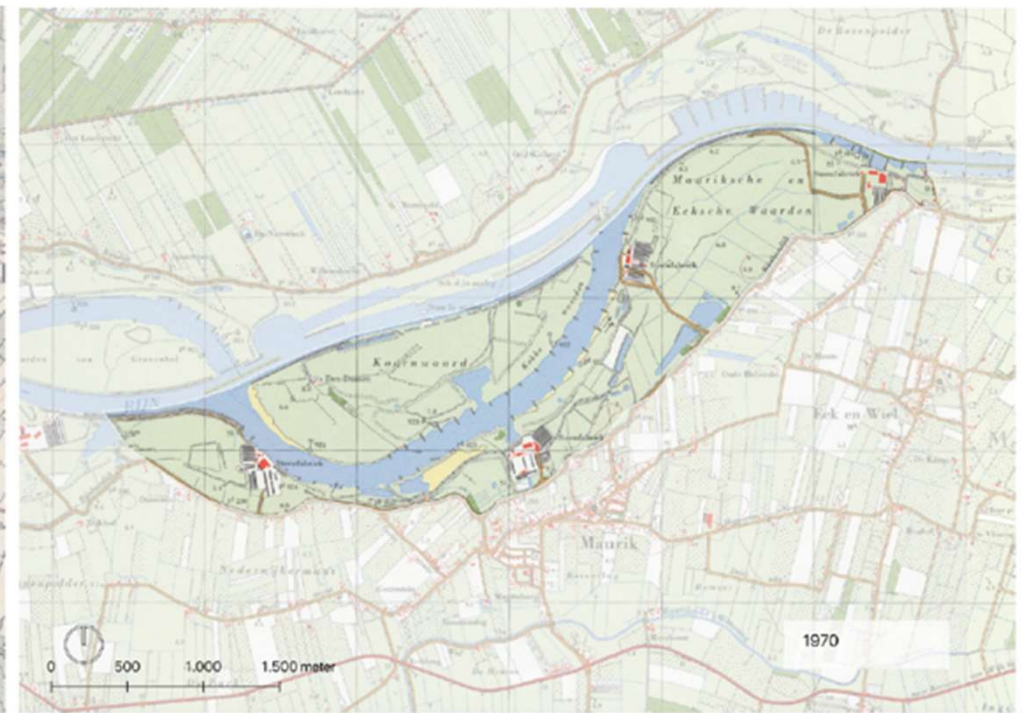
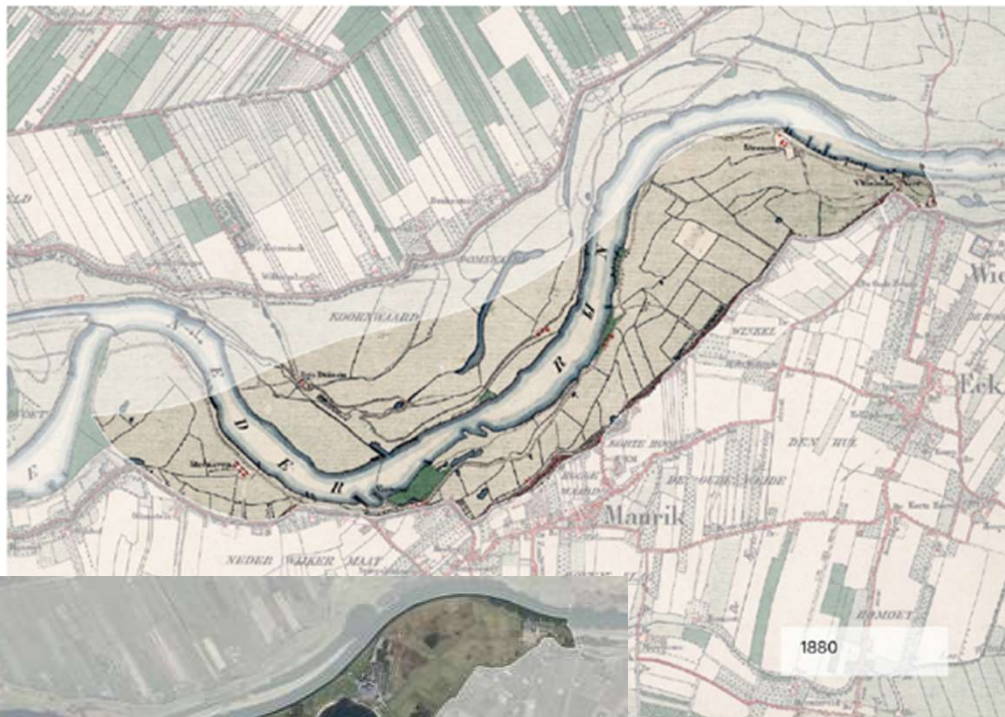


Hoogteverschillen

Hoogtekaart
meters tov NAP



Ontstaansgeschiedenis



Ligging van het Natura 2000 gebied, het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone.



Kaders en Mogelijkheden

Beperkingen en regelgeving

Strengere ontwikkelingsregels

Natura 2000 en rivierbedlocatie zorgen voor strikte regels bij nieuwe ontwikkelingen.

Nee, tenzij principe

Beleidslijn Grote Rivieren hanteert 'Nee, tenzij' voor niet-riviergebonden activiteiten als basisregel.

Toegestane functies en voorzieningen

Permanente bebouwing is beperkt tot waterrecreatie, natuurbeheer en waterveiligheid. Tijdelijke voorzieningen zijn mogelijk.

Duurzame combinatie kansen

Regels bieden ook kansen om natuur en recreatie duurzaam te combineren in het programma.



Nieuwe bouwwerken & riviergebonden activiteiten (BGR)

Nieuwe permanente bouwwerken: in principe niet toegestaan, behalve bij specifieke riviergebonden activiteiten.

- Kleine bouwwerken (<30 m²): vergunningvrij, mits geen schade aan rivierkundig belang.
- Riviergebonden activiteiten:
 - Kunnen uitsluitend aan de rivier plaatsvinden.
 - Functioneel of ecologisch verbonden met rivier (scheepvaart, natuur, waterkwaliteit).

Voorbeelden:

- Scheepvaartvoorzieningen, overslagfaciliteiten.
- Natuurontwikkeling, waterkwaliteit.
- Waterkrachtcentrales, drinkwaterwinning.
- Recreatie in uiterwaarden.

Doel: Ruimte voor waterafvoer en waterveiligheid behouden.



Riviergebonden activiteiten

Riviergebonden activiteiten (art 4 Bgr)		
1	Aanleg of wijziging van een waterstaatkundig kunstwerk (bijv. dijken, kades, oevers)	Aanleg/wijziging van dijken, kades, kribben, oeverwerken.
2	Aanleg van voorzieningen voor betere en veilige afwikkeling van beroeps- of recreatievaart (bijv. aanleg steigers, aanleg faciliteiten voor schepen)	Steigers, aanlegplaatsen, vaarinfrastructuur, verkeersvoorzieningen.
3	Bouw of wijziging van een waterkrachtcentrale	Bouw of wijziging van waterkrachtinstallaties in of bij de rivier.
4	Vestiging of uitbreiding van een overslagbedrijf of overslagfaciliteit, als dat gekoppeld is aan vervoer over de rivier	Bedrijven of faciliteiten voor goederenoverslag over water.
5	Aanleg of wijziging van een scheepswerf voor beroeps- of pleziervaartuigen + daaraan verbonden activiteiten (zoals in het Besluit activiteiten leefomgeving)	Aanleg/uitbreiding van werven en activiteiten die daarbij horen.
6	Aanleg, beheer of verbetering van natuur in het rivierbed	Aanleg, beheer of verbetering van natuur in het rivierbed.
7	Verbetering van de waterkwaliteit (bijv. maatregelen om vervuiling tegen te gaan)	Maatregelen zoals vispassages, zuiveringsvoorzieningen.
8	Uitbreiding of wijziging van een bestaande steenfabriek in het rivierbed	-
9	Aanleg van voorzieningen voor waterrecreatie of extensieve uiterwaardrecreatie ("onlosmakelijk met waterrecreatie ... verbonden")	Uiterwaardpaden, kanosteigers, informatiepunten, recreatieve infrastructuur.
10	Winning van oppervlaktedelfstoffen (delfstoffen die uit de rivierbodem kunnen komen)	Zand- of grindwinning als deze rivierkundig kan worden ingepast.
11	Aanleg van noodzakelijke voorzieningen voor agrarisch, landschappelijk of vergelijkbaar beheer van het rivierbed	Agrarische, landschappelijke of beheeractiviteiten die noodzakelijk zijn.
12	Landschappelijke of cultuurhistorische voorzieningen	Behoud van elementen zoals historische oevers of archeologische waarden.
13	Drinkwaterwinning & aquathermie	Voorzieningen voor waterwinning of warmtewinning uit rivierwater.

Ontwikkelmogelijkheden

Verbetering bestaande functies

Focus op het verbeteren van bestaande functies en het realiseren van klein-schalige dagrecreatie met tijdelijke voorzieningen.

Natuurversterking

Versterk de natuur door extensief beheer, natuurvriendelijke oevers en het creëren van moerassige laagtes.

Recreatie en educatie

Ontwikkel struin en wandelroutes met kleinschalige bezoekersfuncties gericht op educatie en horeca.

Duurzame ontwikkeling

Alle ontwikkelingen moeten bijdragen aan natuurbehoud, waterveiligheid en een gezonde leefomgeving.



Uitgangspunten en Vervolg

Belang voor omgeving en uitgangspunten

Helderheid en conflictoplossing

Het programma zorgt voor duidelijkheid over toegestane activiteiten om onzekerheid en conflicten te voorkomen.

Natuur en waterveiligheid

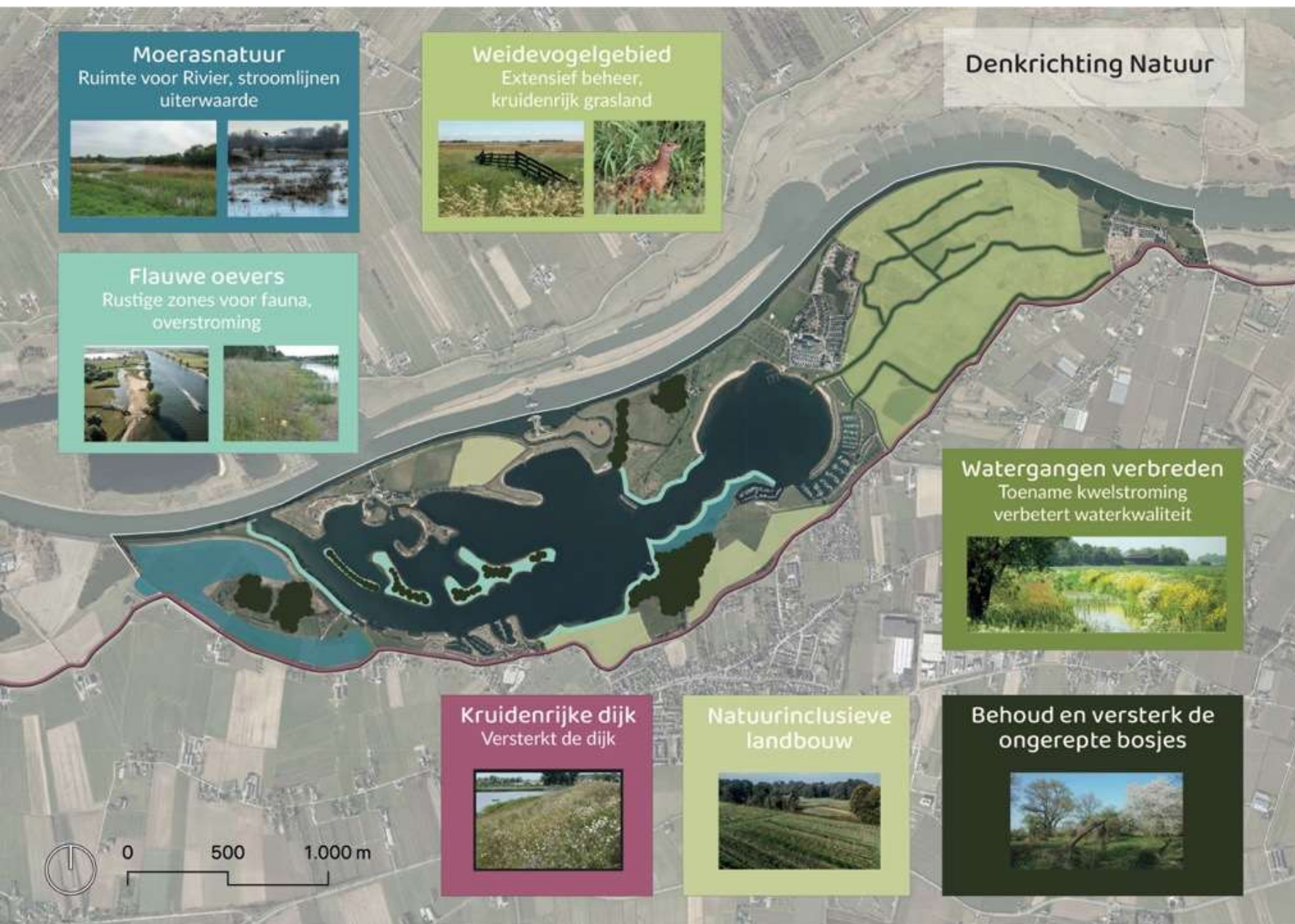
Versterking van natuur en waarborging van waterveiligheid staan centraal in het omgevingsprogramma.

Recreatie en verkeersveiligheid

Unieke recreatiemogelijkheden worden benut en verkeersveiligheid wordt verbeterd voor een leefbare omgeving.

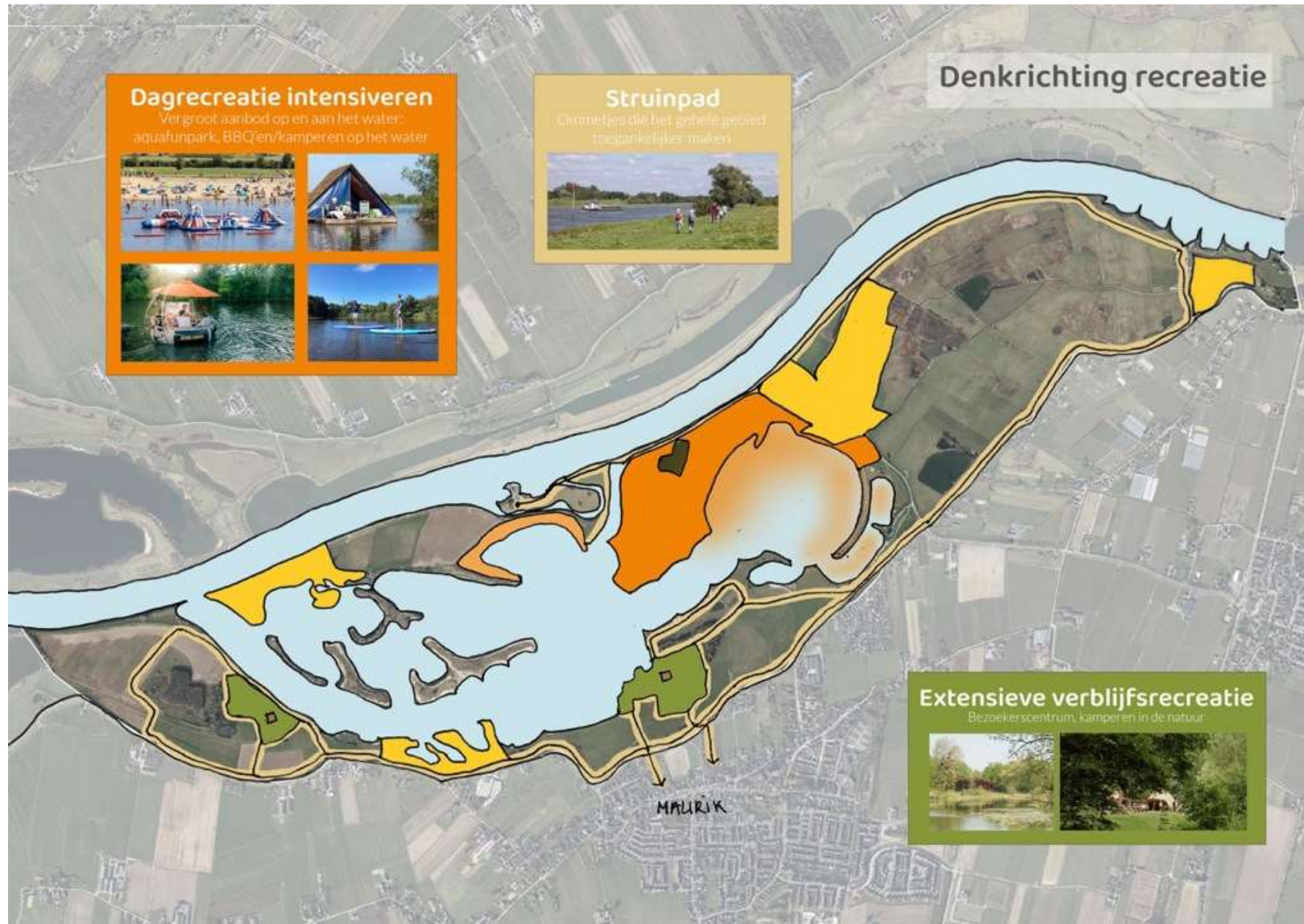
Energietransitie en participatie

Het programma stimuleert energietransitie en betrokkenheid van inwoners voor een gezonde leefomgeving.



Denkrichting:
de toekomst
van de
natuur

Denkrichting:
het ont-
wikkelen van
recreatie





Uitgangspunten Omgevingsprogramma Eiland van Maurik

- **Gezonde leefomgeving:**

Meer wandel- en struinpaden, betere toegang tot water.

- **Natuur versterken:**

Ontwikkelingen combineren met natuurdoelen.

- **Waterveiligheid:**

Borging waterberging en afvoercapaciteit Neder-Rijn.

- **Dagrecreatie:**

Benut unieke kwaliteiten (natuur + water), geen activiteiten die niet passen.

- **Functietransformatie**

Verbetering bestaande functies, inzet tijdelijke/kleinschalige voorzieningen.

- **Energietransitie:**

Mogelijke rol eiland, met behoud afvoercapaciteit.

- **Verkeersveiligheid**

Fietsers en wandelaars prioriteit.

Luchtfoto

Besluit en vervolgstappen

Startnotitie vaststellen

Het College en de Raad stellen de startnotitie vast als eerste stap in het besluitvormingsproces.

Communicatie en participatie

Na besluit volgt communicatie naar inwoners en ondernemers en participatie-bijeenkomsten worden georganiseerd.

Voorkeurscenario ontwikkelen

Participatiebijeenkomsten en gesprekken leiden tot een voorkeurscenario dat wordt vastgesteld en uitgevoerd.

Toekomstbestendig omgevingsprogramma

Het programma draagt bij aan natuurbehoud, recreatie en een gezonde leefomgeving voor het Eiland van Maurik.



Hartelijk dank!